

نشانه‌های يك اختتامیه حساب شده

26 بهمن 1402

حسن لطفی ؛ منتقد سینما : ظاهراً همه چیز سرجای خودش بود. سالن مملو از تماشاگر، مجری خوش‌بیانی که بلد بود چطور همه را در حرف‌هایش درجه يك خطاب کند، خواننده خوش‌صدایی که از ایران می‌خواند و از ایران متحد می‌گفت، نوازندگانی که منعی برای پخش سازشان از تلویزیون نبود، فیلمسازان بین‌المللی که اگر هم خودشان نبودند پیام تصویری‌شان جای خالی‌شان را پر می‌کرد، برندگان که فقط تشکر کردن بلد بودند، مدیرانی خندان و خوشرو در ردیف جلو و... اما درست که دقت می‌کردی يك جای کار مراسم اختتامیه چهل و دومین جشنواره بین‌المللی فجر می‌لنگید. انگار نشانه‌هایی وجود داشت که می‌خواستند شعر سیدعلی صالحی را در ذهن ما تکرار کنند (حال همه ما خوب است اما تو باور نکن!)

پی ایرادگیری نیستیم. دلم می‌خواهد تمام جشنواره‌های فیلم و داستان و موسیقی و... عالی برگزار شود. در آن حالت فرقی هم نمی‌کند نام وزیر ارشادش چه باشد و سکان سیاست و فرهنگ کشور را کدام جناح و تفکری بچرخاند. چرا که با چنان نتیجه‌ای، مشخص می‌شود حال هنر، مردم و ایران عزیز خوب است. حالی که اگر خوب نباشد، با خنده تصنعی و ریا نمی‌شود خوب نشان داد. بدتر از آن نمی‌شود خوبش کرد. چرا که نم‌خود ما هم باور می‌کنیم که همه‌چیز سر جایش است.

در مراسم اختتامیه چهلمین جشنواره فیلم فجر نشانه‌هایی وجود داشت که گمانم درکش می‌تواند به شناخت شرایط واقعی سینمای ایران کمک کند.

تشویق زیاد جواد عزتی توسط حاضرین در سالن نشانگر این است که چه بخواهیم چه نخواهیم، برای تماشاگران عادی (حتی از نوع مدعوین به اختتامیه حساب شده چهل و دوم) سینما روی کاکل ستاره‌هایش می‌چرخد. ستاره‌هایی که غیبت‌شان در فیلم‌ها و مراسم اختتامیه از چشم بسیاری دور نماند.

شاخص‌ترین هنرمندان نشسته در ردیف اول جشنواره (تا جایی که من دیدم) مجید انتظامی و احمد نجفی بودند. اولی که خودش کاندیدای بخش موسیقی متن هم بود، برنده هم شد. این که مجید انتظامی استادی قابل احترام است، خالق بهترین موزیک متن فیلم در ایران است و... شکی نیست. اما وقتی در جشنواره‌ای رقابتی یکی از شرکت‌کنندگان در صدر می‌نشیند و قدر بیش‌تر می‌بیند چه دلیلی می‌تواند داشته باشد. آیا جایگاه محمود کلاری کمتر از این هنرمند است. آیا... جشنواره چهل و دوم نشانه‌های فراوان دیگری هم دارد که بخشی از آن به دلیل بی‌اعتمادی هنرمندان و تماشاگران به نتایجی می‌رسد که به نفع سینمای ایران نیست. هر چند که خود این بی‌اعتمادی نیز خود نشانه‌ای مهم است. باید نشانه‌ها را جدی گرفت. این به نفع همه است.